

Ympäristöministeriö
Rakennetun ympäristön osasto
kirjaamo.ym@ymparisto.fi /
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto 20.04.2009

Lausuntopyyntöne 19.3.2009, YM16/6211/2007

Suomen rakentamiskokoelman A2; Rakennuksen suunnittelijat ja suunnitelmat, määräykset ja ohjeet uusimisesta

Suomen rakentamismääräyskokoelman osan A2 merkitys rakentamisen laadulle kiistaton

Maankäyttö ja rakennuslain voimaantulo vuonna 2000 ja Suomen rakentamismääräyskokoelman osan A2 vuonna 2002 voimaantullut päivitys käynnistivät kaivatun suunnittelijoiden pätevyyden arvioimisen käytäntöjen yhdenmukaistamisen. Tämä on asettanut suunnittelijat ja rakennushankkeeseen ryhtyvät enenevässä määrin tasa-arvoiseen asemaan eri puolilla maatamme. Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn yksiselitteisenä kantana on, että A2:seen tehtävien tarkennusten ja muutosten tulee jatkaa tätä hyvin alkanutta kehitystä vahvistamalla syntyneitä hyviä käytäntöjä.

Rakentamisen lisääntyvät vaatimukset, työvoiman kasvava liikkuminen erityisesti eurooppalaisella tasolla ja kestävä kehityksen periaatteet lisäävät koko ajan vaatimuksia rakennusalan suunnittelijoiden pätevyyksille.

Rakentamisen ohjauksen tavoitteet on kirjattu MRL 12 §:ään. Sen mukaan rakentamisen ohjauksen tavoitteena on edistää *hyvän ja käyttäjien tarpeita palvelevan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän sekä sosiaalisesti toimivan ja esteettisesti tasapainoisen elinympäristön aikaansaamista*. RakMK A2 muutosesitys ei kaikilta osin toteuta näitä tavoitteita. Lisäksi muutos on paikoin ristiriitainen.

12 § Rakentamisen ohjauksen tavoitteet

Rakentamisen ohjauksen tavoitteena on edistää:

- 1) hyvän ja käyttäjien tarpeita palvelevan terveellisen, turvallisen ja viihtyisän sekä sosiaalisesti toimivan ja esteettisesti tasapainoisen elinympäristön aikaansaamista;*
- 2) rakentamista, joka perustuu elinkaariominaisuuksiltaan kestäviin ja taloudellisiin, sosiaalisesti ja ekologisesti toimiviin sekä kulttuuriarvoja luoviin ja säilyttäviin ratkaisuihin; sekä*
- 3) rakennetun ympäristön ja rakennuskannan suunnitelmallista ja jatkuvaa hoitoa ja kunnossapitoa.*

Suunnittelijoiden pätevyys avainasemassa rakentamisen muun sääntelyn hillitsemisessä

Ympäristöministeriön normitalkoot pyrkivät ratkaisemaan yhä lisääntyvää tarvetta uuteen ja yksityiskohtaisempaan rakentamisen sääntelyyn. Ainoa keino rakentamisen sääntelyn keventämiseen tai jopa osittaiseen purkamiseen on tarkka, todelliseen pätevyYTEEN perustava suunnittelijoiden kelpoisuuksien sääntely.

SAFA vastustaa jyrkästi RakMK A2 muutosesityksen yleistä linjaa voimassaolevien suunnittelijapätevyysvaatimusten merkittävää heikentämistä pääsuunnittelijan, vastaavan erityissuunnittelijan ja ARK-rakennussuunnittelijan pätevyyksien osalta.

Muutosesityksen ristiriitoja suhteessa maankäyttö- ja rakennuslakiin ja asetukseen

Pääsuunnittelijan pätevydestä on säädetty MRA 48 §:ssä. Tämän mukaan pääsuunnittelijalla on rakennussuunnitelman ja erityissuunnitelman laatijan pätevyYDEN LISÄKSI oltava hyvät ammatilliset edellytykset huolehtia suunnittelun kokonaisuudesta. Nyt esitetty määräyksen 4.1.4 sanamuoto *“riittävä kokemus suunnittelualan tehtävistä”* ei aseta pääsuunnittelijalle rakennusasetuksen 48 §:n mukaisia yksilöityjä erityisvaatimuksia koulutuksen ja kokemuksen suhteen.

Ristiriitainen muutosesitys:

muutosesitys RakMK A2; määräys 4.1.4

“Pääsuunnittelijalla tulee olla suunnittelutehtävän vaativuuden edellyttämä rakennusalan tutkinto sekä riittävä kokemus suunnittelualan tehtävistä.” – VERTAA – MRA 48 § Suunnittelijan kelpoisuusvaatimukset ja MRL 123 § Tehtävien vaativuus ja rakennushankkeessa toimivien kelpoisuudet.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän velvollisuuksista on säädetty MRL 119 §:ssä, jonka mukaan päävastuun rakennushankkeen laadusta kantaa rakennushankkeeseen ryhtyvä. Nyt esitetty määräyksen 3.1.2 muutos, jolla poistetaan rakentamiseen ryhtyvän ja pääsuunnittelijan velvollisuus yhteistyöstä on ristiriidassa MRL 119 § kanssa.

Ristiriitainen muutosesitys:

muutosesitys RakMK A2; määräys 3.1.2

“Pääsuunnittelijan tulee yhdessä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa hankkeen laadun ja vaativuuden edellyttämällä tavalla tehtävänä on huolehtia rakennuksen suunnitelmien laadusta ja laajuudesta ja ...” – VERTAA – MRL 119 §

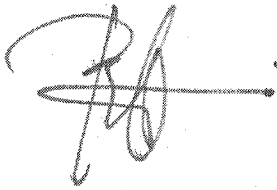
ARK-rakennussuunnittelijan pätevyYDEN vaatiman koulutuksen määrittäminen

ARK-rakennussuunnittelijan pätevyYDEN osalta koulutusvaatimukset on ohjetaulukossa 4.2.2 pääsääntöisesti määritetty tutkintonimikkeiden kautta. Arkkitehdin tutkinnon osalta tämä toimii hyvin. Suomalaiset koulutusohjelmat on hyväksytty ammatinpätevyYSDIREKTIIVIN 2005/36/EU pätevyYDVAATIMUKSET täyttäviksi ja siten ne oikeuttavat ammattipätevyYDEN automaattiseen, vastavuoroiseen tunnustamiseen kaikissa Euroopan Unionin jäsenvaltioissa.

Ongelman muodostavat muut tutkintonimikkeet. Näiden osalta ei ole olemassa järjestelmää, joka toteaisi ja hyväksyisi koulutusohjelmat suhteessa ARK-rakennussuunnittelijan pätevyYTEEN. Tämä merkittävä ongelma on jo havaittu rakennussuunnittelijan pätevyYDEN koulutusvaatimuksissa, joissa määritetään tutkintonimikkeiden lisäksi myös pätevyYDEN kannalta olennaiset opintosisällöt.

Suomen Rakennusmääräyskokoelman tehtävänä on antaa maankäyttö- ja rakennuslakia ja asetusta täydentäviä määräyksiä ja ohjeita. Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn näkemyksenä on, että RakMK A2 muutosesitys on yhä keskeneräinen ja eikä sitä tule saattaa voimaan. Muutosesitys vaatii edelleen valmistelua ja tuekseen selvityksen voimassa olevan RakMK A2:n toimivuudesta. SAFA haluaa tässä yhteydessä myös vielä viitata RakMK A2 muutosesityksestä 20.10.2008 antamaansa lausuntoon ja siinä edellä mainittujen lisäksi esitettyihin näkökulmiin ja kommentteihin.

Helsingissä 20.04.2009

Rainer Mahlamäki
puheenjohtaja

Paula Huotelin
pääsihteeri

liite: Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn lausunto 20.10.2009

